

TẬP ĐỌC

ĐOÀN THUYỀN ĐÁNH CÁ

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc trôi chảy, lưu loát bài thơ. Biết đọc diễn cảm bài thơ với giọng đọc thể hiện được nhịp điệu khẩn trương, tâm trạng hào hứng của những người đánh cá trên biển.

2. Hiểu các từ ngữ trong bài.

Hiểu ý nghĩa bài thơ : Ca ngợi vẻ đẹp huy hoàng của biển cả, vẻ đẹp của lao động.

3. HTL bài thơ.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh họa trong SGK phóng to (nếu có) ; thêm ảnh minh họa cảnh mặt trời đang lặn xuống biển, cảnh những đoàn thuyền đang đánh cá đang trở về hay đang ra khơi (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI

GV kiểm tra 2 HS đọc bài *Vẽ về cuộc sống an toàn*, trả lời các câu hỏi về bài đọc.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Biển cả và những người lao động trên biển luôn là đề tài hấp dẫn các họa sĩ, các nhà văn, nhà thơ,... Bài thơ các em học hôm nay – *Đoàn thuyền đánh cá* – nói về cảnh đẹp huy hoàng, kì vĩ của biển và vẻ đẹp trong lao động của những người đánh cá.

2. Hướng dẫn luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 5 khổ thơ ; đọc 2 – 3 lượt. GV kết hợp hướng dẫn HS xem tranh, ảnh minh họa bài thơ ; giúp HS hiểu nghĩa từ khó trong bài ; hướng dẫn các em biết nghỉ hơi tự nhiên, đúng nhịp trong mỗi dòng thơ :

– Nhịp 4/3 với các dòng thơ :

*Mặt trời xuống biển / như hòn lửa
Sóng đã cài then, / đêm sập cửa
Đoàn thuyền đánh cá / lại ra khơi
Câu hát căng buồm / cùng gió khơi.*

– Nhịp 2/5 với các dòng 5, 10, 13 :

*Hát rằng : // cá bạc Biển Đông lặng
Gõ thuyền / đã có nhịp trăng cao
Sao mờ, / kéo lưới kịp trời sáng.*

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng nhịp nhàng, khẩn trương. Nhấn giọng những từ ngữ ca ngợi cảnh đẹp huy hoàng của biển, ca ngợi tinh thần lao động sôi nổi, hào hứng của những người đánh cá : *hòn lửa, sập cửa, căng buồm, gõ thuyền, xoăn tay, loé rạng đông, đội biển, huy hoàng,...*

b) Tìm hiểu bài

Gợi ý trả lời các câu hỏi :

– *Đoàn thuyền đánh cá ra khơi vào lúc nào ? Những câu thơ nào cho biết điều đó ?* (Đoàn thuyền ra khơi vào lúc hoàng hôn. Câu thơ *Mặt trời xuống biển như hòn lửa* cho biết điều đó. *Mặt trời xuống biển* là thời điểm mặt trời lặn). GV bổ sung : vì quả đất hình cầu nên có cảm tưởng mặt trời đang lặn dần xuống đáy biển.

– Đoàn thuyền đánh cá trở về vào lúc nào ? Những câu thơ nào cho biết điều đó ? (Đoàn thuyền trở về vào lúc bình minh. Những câu thơ *Sao mờ kéo lưới kịp trời sáng ; Mặt trời đội biển nhô màu mới* cho biết điều đó. *Sao mờ, mặt trời đội biển nhô* lên là thời điểm bình minh, những ngôi sao đã mờ, ngắm mặt biển có cảm tưởng mặt trời đang nhô lên từ đáy biển.)

– Tìm những hình ảnh nói lên vẻ đẹp huy hoàng của biển. (Các câu thơ : *Mặt trời xuống biển như hòn lửa – Sóng đã cài then, đêm sập cửa – Mặt trời đội biển nhô màu mới – Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi*.)

– Công việc lao động của người đánh cá được miêu tả đẹp như thế nào ?

+ Đoàn thuyền ra khơi, tiếng hát của những người đánh cá cùng gió làm căng cánh buồm : *Câu hát căng buồm cùng gió khơi*.

+ Lời ca của họ thật hay, thật vui vẻ, hào hứng : *Hát rằng : cá bạc biển Đông lặng... Nuôi lớn đời ta tự buổi nào*.

+ Công việc kéo lưới, những mẻ cá nặng được miêu tả thật đẹp : *Ta kéo xoăn tay chùm cá nặng... Lưới xếp buồm lên đón nắng hồng*.

+ Hình ảnh đoàn thuyền thật đẹp khi trở về : *Câu hát căng buồm với gió khơi, Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời*.

– HS nói nội dung bài thơ. (Bài thơ ca ngợi vẻ đẹp huy hoàng của biển, vẻ đẹp của những người lao động trên biển.)

c) Hướng dẫn HS đọc diễn cảm và HTL bài thơ

– Năm HS tiếp nối nhau đọc 5 khổ thơ. GV hướng dẫn các em tìm đúng giọng đọc của bài thơ và thể hiện biểu cảm (theo gợi ý ở phần Luyện đọc).

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm 1 đoạn tiêu biểu. Có thể chọn đoạn sau :

*Mặt trời xuống biển / như **hòn lửa**
Sóng đã cài then, đêm **sập cửa**
Đoàn thuyền đánh cá / lại ra khơi,
Câu hát **căng buồm** / cùng gió khơi.

Ta **hát** bài ca gọi cá vào,
Gõ thuyền / đã có nhịp trăng cao,
Biển cho ta cá / như lòng mẹ
Nuôi lớn đời ta / tự buổi nào.*

– HS nhắm học thuộc lòng bài thơ. HS thi đọc thuộc lòng từng khổ, cả bài thơ.

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục HTL bài thơ.